

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (zwanej dalej „Bankiem”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Puławskiej 15, obejmującego sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 196.279.932 tys. zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wykazujący zysk netto w kwocie 3.233.762 tys. zł, sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wykazujące dochody całkowite w kwocie 2.986.425 tys. zł, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy oraz informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki oraz prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- (b) krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów;
- (c) Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Bank oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

*PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 746 4000, Faks +48 22 742 4040, www.pwc.pl*

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (cd.)**

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz Statutem Banku;
- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie” – Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński
Członek Zarządu

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 5 marca 2014 r.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.**

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 r.
dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

Raport zawiera 50 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Banku	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	5
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki.....	6
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego	11
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	48
VI. Informacje i uwagi końcowe.....	50

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

(a) Bank został utworzony w 1919 r. jako Poczta Kasa Oszczędnościowa.

W 1950 r. Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy. W dniu 18 stycznia 2000 r. na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności Bank Państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna. W dniu 12 kwietnia 2000 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy dokonał wpisu Banku do Rejestru Handlowego. Obecnie Bank zarejestrowany jest pod numerem KRS 0000026438, a właściwym sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 14 czerwca 1993 r. numer NIP 525-000-77-38. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 18 kwietnia 2000 r. numer REGON 016298263.

(b) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- 312.500.000 akcji imiennych serii A;
- 197.500.000 akcji na okaziciela serii A;
- 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
- 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
- 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.

(c) Na dzień 31 grudnia 2013 r. akcjonariuszami Banku byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (tys. zł)	Typ posiadanych akcji (zwykłe /uprzywilejowane)	% posiadanych głosów
Skarb Państwa AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny ING Otwarty Fundusz Emerytalny Pozostali	392.406.277 83.952.447 64.594.448 709.046.828	392.406 83.952 64.595 709.047	zwykłe zwykłe zwykłe zwykłe	31 7 5 57
Razem	1.250.000.000	1.250.000	-	100

(d) Na podstawie art. 111 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Bank prowadzi działalność maklerską za pośrednictwem wyodrębnionej jednostki organizacyjnej Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna Oddział – Dom Maklerski PKO Banku Polskiego w Warszawie z siedzibą w Warszawie (dalej Dom Maklerski PKO BP SA).

Dom Maklerski PKO BP SA istnieje od 1991 roku. Na podstawie uchwały Komisji Papierów Wartościowych nr 17/91 z dnia 26 sierpnia 1991 roku DM PKO BP otrzymał zezwolenie na działalność w zakresie publicznego obrotu papierami wartościowymi. Uchwałą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA nr 24/91 z dnia 26 września 1991 roku Dom Maklerski PKO BP SA został wpisany do rejestru uczestników bezpośrednich Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

(e) W badanym roku przedmiotem działalności Banku było m. in.:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- dokonywanie terminowych operacji finansowych.

Jednocześnie, Bank prowadzi działalność maklerską w ramach Domu Maklerskiego PKO BP SA oraz działalność powierniczą w ramach Departamentu Powiernictwa.

(f) W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli:

Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Alicki	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jacek Obłąkowski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy

W trakcie roku zakończono dnia 31 grudnia 2013 roku nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Banku.

(g) Jednostkami powiązаныmi z Bankiem na datę bilansową były:

Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	- jednostka zależna
PKO Leasing SA	- jednostka zależna
Inteligo Financial Services SA	- jednostka zależna
Kredobank SA, Ukraina	- jednostka zależna
PKO BP BANKOWY Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA	- jednostka zależna
PKO BP Finat Sp. z o.o.	- jednostka zależna
PKO Finance AB, Szwecja	- jednostka zależna
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	- jednostka zależna
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Qualia Development Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Inter-Risk Ukraina Sp. z dodatkową odpowiedzialnością	- jednostka zależna
Merkury Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	- jednostka zależna
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych „eService” Sp. z o.o.	- jednostka współzależna
Centrum Haffnera Sp. z o.o.	- jednostka współzależna
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	- jednostka współzależna
Bank Pocztowy SA	- jednostka stowarzyszona
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	- jednostka stowarzyszona

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

oraz spółki należące do grup kapitałowych Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA, PKO Leasing SA, Qualia Development Sp. z o.o., Kredobank SA, Merkury Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, a także podmioty współzależne pośrednio wchodzące w skład grupy kapitałowej Centrum Haffnera Sp. z o.o. i podmioty stowarzyszone pośrednio wchodzące w skład grupy kapitałowej Bank Pocztowy SA.

- (h) Bank jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy, począwszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Banku zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwałą nr 28/2005 z dnia 19 maja 2005 r.

- (i) Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej, sporządził również, pod datą 4 marca 2014 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku jako jednostki dominującej jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) Badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Adama Celińskiego (numer w rejestrze 90033).
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Banku uchwałą nr 15/2011 Rady Nadzorczej z dnia 28 marca 2011 r. na podstawie paragrafu 15 ustęp 1 punkt 3 Statutu Banku.
- (c) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- (d) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 14 kwietnia 2011 r. w okresie:
- badanie wstępne od 28 października do 20 grudnia 2013 r.;
 - badanie końcowe od 7 stycznia do 5 marca 2014 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 0,7% (2,4% w 2012 r.).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

- Na dzień 31 grudnia 2013 r. suma aktywów wyniosła 196.279.932 tys. zł i uległa zwiększeniu o 5.591.173 tys. zł (tj. 3%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2012 r.
- Wzrost ten został sfinansowany głównie zwiększeniem zobowiązań wobec klientów o 5.217.097 tys. zł (tj. 3%) – przede wszystkim w wyniku przyrostu depozytów klientów detalicznych, przyrostu salda pozostałych zobowiązań o 709.666 (tj. 41%), przy jednoczesnym wzroście kapitałów własnych o 736.425 tys. zł (tj. 3%), co było ograniczone spadkiem salda pochodnych instrumentów finansowych i rezerw (spadek odpowiednio o 636.021 tys. zł, tj. 16% i 425.211 tys. zł, tj. 58%) oraz zerowym saldem zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego na 31 grudnia 2013 r. (145.274 tys. zł na koniec 2012 r.).
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2013 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 159.957.671 tys. zł i stanowiło 81% sumy bilansowej (bez zmian w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.). Zmiana salda zobowiązań wobec klientów była głównie efektem przyrostu zobowiązań wobec osób fizycznych (wzrost o 5.654.115 tys. zł, tj. 5%, w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2012 r.), częściowo ograniczonego spadkiem salda zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych (spadek o 451.597 tys. zł, tj. 1% w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2012 r.).
- Saldo zobowiązań wobec innych banków wyniosło 2.529.623 tys. zł na dzień bilansowy (wzrost o 26.735 tys. zł, tj. 1% w stosunku do roku ubiegłego) i składało się głównie z otrzymanego kredytu konsorcjalnego we frankach szwajcarskich, którego wartość w walucie polskiej wyniosła 1.389.847 tys. zł (1.393.048 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Spadały również salda przyjętych depozytów bankowych (spadek o 46.635 tys. zł, tj. 5%). Jednocześnie wzrosło saldo rachunków bieżących i transakcji z przyrzeczeniem odkupu (odpowiednio wzrost o 43.527 tys. zł, tj. 61% oraz 38.628 tys. zł) (komentarz 12).
- Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązania z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 3.328.149 tys. zł (3.964.170 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Spadek salda na dzień bilansowy był głównie rezultatem niższej wyceny transakcji IRS, których saldo spadło o 692.984 tys. zł (tj. 22%) wobec stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. (komentarz 4).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Saldo zobowiązań podporządkowanych wyniosło na dzień bilansowy 1.620.857 tys. zł (1.631.256 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.) i dotyczyło wyceny obligacji wyemitowanych przez Bank w 2012 r. w kwocie nominalnej 1.600.700 tys. zł (komentarz 15).
- Saldo zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosło 983.123 tys. zł i dotyczyło krótkoterminowych obligacji wyemitowanych na rynek polski w kwocie 692.614 tys. zł oraz bankowych papierów wartościowych strukturyzowanych opartych o indeksy giełdowe bądź ceny towarów w kwocie 290.509 tys. zł. Wzrost salda o 117.218 tys. zł (tj. 14%) wobec stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. wynikał głównie ze wzrostu wolumenu krótkoterminowych obligacji wyemitowanych na rynek polski (wzrost o 195.331 tys. zł, tj. 39% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.).
- Saldo pozostałych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosło 2.434.721 tys. zł i wzrosło w stosunku do końca 2012 r. o 709.666 tys. zł (tj. 41%). Wzrost salda na dzień bilansowy wynikał głównie ze zwiększenia salda zobowiązań z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi o 230.819 tys. zł, tj. 155%, zobowiązań z tytułu działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej (wzrost o 178.699 tys. zł tj. 90%) oraz zobowiązania z tytułu nieopłaconego objęcia przez Bank udziałów w podwyższonym kapitale spółki Finansowa Kompania "Prywatne Inwestycje" Sp. z o.o. w kwocie 179.370 tys. zł (por. komentarz 16).
- Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 25.111.242 tys. zł (24.374.817 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Na wzrost salda wpłynął przede wszystkim zysk wygenerowany w 2013 r. przez Bank w kwocie 3.233.762 tys. zł. Jednocześnie, Bank przeznaczył 2.250.000 tys. zł z zysku 2012 r. na wypłatę dywidendy. Pozostała część zysku 2012 r. została przeznaczona na podniesienie kapitału zapasowego (1.400.000 tys. zł) oraz rezerwowego (31.150 tys. zł) (komentarz 18).
- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła 20.523.753 tys. zł na dzień 31 grudnia 2013 r. (19.561.511 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.) i była wyższa o 8.251.745 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (12.272.008 tys. zł na koniec 2013 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 13,38% i uległ zwiększeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 0,64 pp. Wzrost współczynnika wypłacalności wynikał głównie ze wzrostu funduszy własnych o 962.242 tys. zł (tj. 5%), przede wszystkim na skutek zaliczenia części zysku na kapitał zapasowy.
- Wyższy poziom finansowania znalazł przełożenie przede wszystkim na wzrost salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom – zmiana o 5.680.046 tys. zł (tj. 4%).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom wyniosły 147.372.326 tys. zł i stanowiły 75% wartości sumy aktywów (wzrost o 1 pp. w porównaniu do końca 2012 r.). Wartość brutto portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 153.753.558 tys. zł i wzrosła w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. o 5.832.649 tys. zł, tj. 4%. Wzrost ten wynikał głównie ze wzrostu portfela kredytów mieszkaniowych (wzrost o 4.568.502 tys. zł, tj. 6%) oraz transakcji z przyrzeczeniem odkupu dla klientów sektora finansowego (wzrost o 2.038.423 tys. zł, brak pozycji na koniec ubiegłego roku) (komentarz 6).
- Jakość portfela kredytowego na datę bilansową mierzona udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek uległa poprawie w stosunku do końca 2012 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek spadł o 0,3 pp. i wyniósł 8,0%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 47,2% na dzień bilansowy i wzrósł o 1,7 pp.
- Zmianie uległa struktura środków płynnych na dzień bilansowy. Niższe o 3.040.824 tys. zł (tj. 30%) i 1.367.304 tys. zł (tj. 40%) salda kasy i środków w Banku Centralnym oraz należności od banków sfinansowały wzrost o 2.564.271 tys. zł (tj. 20%) salda instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (wzrost o 1.675.292 tys. zł, tj. 14%) oraz wzrost o 202.255 tys. zł salda aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.
- Kasa i środki w Banku Centralnym ukształtowały się na poziomie 7.188.406 tys. zł na dzień bilansowy. Spowodowane to było głównie spadkiem salda środków w Banku Centralnym (o 3.532.558 tys. zł, tj. 47%), przy jednoczesnym wzroście środków w kasach i skarbcach (o 491.585 tys. zł, tj. 18%).
- Spadek należności od banków dotyczył zarówno lokat w innych bankach, które zmniejszyły się o 1.020.327 tys. zł (tj. 42%) w porównaniu z 31 grudnia 2012 r., jak i rachunków bieżących, które na dzień bilansowy były niższe o 190.082 tys. zł (tj. 32%) w stosunku do końca 2012 r. Spadło również saldo transakcji z przyrzeczeniem odkupu (spadek o 135.251 tys. zł wobec stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.). Pozostałe zmiany salda należności od banków zaprezentowano w komentarzu 2. Saldo należności od banków wyniosło na dzień bilansowy 2.089.087 tys. zł.
- Saldo aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na dzień bilansowy wyniosło 15.179.188 tys. zł. Wzrost salda (o 2.564.271 tys. zł, tj. 20%) wynikał głównie ze wzrostu krótkoterminowych bonów pieniężnych NBP (wzrost o 4.001.928 tys. zł, tj. 40%) przy jednoczesnym spadku salda bonów skarbowych (spadek o 1.040.863 tys. zł) (komentarz 5).
- Saldo inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wyniosło na dzień bilansowy 13.736.698 tys. zł i było wyższe o 1.675.292 tys. zł (tj. 14%) od salda na koniec 2012 r. Wzrost dotyczył głównie obligacji skarbowych (wzrost o 898.928 tys. zł, tj. 12%) oraz komunalnych (wzrost o 660.541 tys. zł, tj. 24%). Całość salda dotyczy emitentów polskich (komentarz 7).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyniosły 484.485 tys. zł na dzień 31 grudnia 2013 r. Ich wzrost o 202.255 tys. zł (tj. 72%) związany był głównie ze zwiększeniem zaangażowania Banku w polskie obligacje skarbowe – między końcem 2012 r. a końcem 2013 r. saldo z tego tytułu wzrosło o 174.139 tys. zł (tj. 80%) (komentarz 3).
- Wskaźniki płynności Banku do 1 miesiąca i do 3 miesięcy kalkulowane na podstawie danych o zapadalnych aktywach i wymagalnych pasywach według urealnionych terminów wymagalności wyniosły odpowiednio 2,17 i 1,84 (2,16 i 1,98 na koniec 2012 r.). Wskaźnik kredytów do depozytów (K/D) ukształtował się na poziomie 92,1% na koniec 2013 r. (91,6% na koniec 2012 r.).
- Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem nie zmienił się w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i wyniósł na koniec 2013 r. 93,2%.
- Wynik na działalności operacyjnej wyniósł w 2013 r. 3.959.845 tys. zł i był niższy od wyniku 2012 r. o 490.637 tys. zł (tj. 11%). Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 6.580.450 tys. zł (spadek o 1.398.468 tys. zł, tj. 18%), wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 2.655.482 tys. zł (wzrost o 5.563 tys. zł) oraz pozostałe przychody operacyjne w kwocie 639.615 tys. zł (wzrost o 571.716 tys. zł, tj. 842%). Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszyły ogólne koszty administracyjne w kwocie 4.220.766 tys. zł (spadek o 36.131 tys. zł, tj. 1%) oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw w kwocie 2.087.567 tys. zł (spadek o 371.023 tys. zł, tj. 15%).
- Wynik odsetkowy w 2013 r. w kwocie 6.580.450 tys. zł był o 1.398.468 tys. zł (tj. 18%) niższy od wyniku osiągniętego w 2012 r. Główną przyczyną spadku były niższe przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom (spadek o 1.559.809 tys. zł, tj. 15%) oraz z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających (spadek o 416.172 tys. zł, tj. 48%). Spadek został ograniczony przez niższe o 1.074.699 tys. zł (tj. 22%) koszty odsetkowe. W 2013 r. marża odsetkowa, liczona jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych, wzrosła w porównaniu do 2012 r. o 1 pp. i wyniosła 63% (komentarz 19). Rozpiętość odsetkowa, liczona jako różnica pomiędzy stopą przychodu odsetkowego z aktywów pracujących a ceną środków obcych wyniosła 3,4% i spadła o 0,8 pp. w stosunku do 2012 r.
- Wynik z tytułu prowizji i opłat w 2013 r. był wyższy niż w 2012 r. i wyniósł 2.655.482 tys. zł (wzrost o 5.563 tys. zł). W stosunku do 2012 r. przychody z tytułu prowizji i opłat wzrosły o 220.197 tys. zł, tj. 6%, do kwoty 3.650.758 tys. zł, głównie na skutek zwiększenia przychodów prowizyjnych z tytułu kart płatniczych oraz z tytułu ubezpieczeń kredytów (wzrost odpowiednio o 136.304 tys. zł, tj. 12% i 39.949 tys. zł, tj. 18%). Jednocześnie nastąpił wzrost kosztów z tytułu prowizji i opłat (wzrost o 214.634 tys. zł, tj. 27%) do kwoty 995.276 tys. zł, który dotyczył głównie kosztów z tytułu kart płatniczych (wzrost o 184.126 tys. zł, tj. 37%) (komentarz 20).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- W 2013 r. pozostałe przychody operacyjne wzrosły o 571.716 tys. zł i wyniosły 639.615 tys. zł. Wzrost ten wynikał głównie z przychodów zrealizowanych w wyniku transakcji sprzedaży 66% udziałów w spółce Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o. w kwocie 346.932 tys. zł oraz wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej pozostałych udziałów w spółce w kwocie 178.722 tys. zł (komentarz 24).
- W 2013 r. ogólne koszty administracyjne były o 36.131 tys. zł (tj. 1%) niższe niż w roku poprzednim i wyniosły 4.220.766 tys. zł. Zmniejszeniu kosztów świadczeń pracowniczych o 67.835 tys. zł oraz kosztów rzeczowych o 38.981 tys. zł (tj. 3%) towarzyszył wzrost amortyzacji o 51.425 tys. zł (tj. 11%) (komentarz 26). Ogólna efektywność działania, liczona jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I) uległa w 2013 r. pogorszeniu (wzrost wskaźnika o 3,0 pp. do 41,1%). Negatywna zmiana wskaźnika spowodowana była niższymi niż w 2012 r. przychodami.
- Odpisy netto z tytułu utraty wartości wyniosły w 2013 r. 2.087.567 tys. zł. (2.458.590 tys. zł w 2012 r.). Spadek odpisów netto (ujmowanych w rachunku zysków i strat) dotyczył głównie kredytów mieszkaniowych udzielonych klientom – spadek o 210.735 tys. zł (tj. 46%) oraz kredytów konsumpcyjnych – spadek o 157.830 tys. zł, (tj. 28%) i był ograniczony wzrostem odpisów netto z tytułu kredytów gospodarczych (wzrost o 62.539 tys. zł, tj. 5%). Jednocześnie, wystąpiły przychody z tytułu rozwiązania rezerw na zobowiązania pozabilansowe w wysokości 89.482 tys. zł (zmiana o 193.849 tys. zł, tj. 186% – komentarz 25). Koszt ryzyka wyniósł w 1,2% w 2013 r. (1,4% w 2012 r.).
- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 26,0% i zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 0,2 pp.
- Obciążenie podatkowe w 2013 r. wyniosło 726.083 tys. zł (867.846 tys. zł w 2012 r.). Efektywna stopa opodatkowania wyniosła w 2013 r. 18,3% i spadła o 1,2 pp. w porównaniu do 2012 r.
- W rezultacie w 2013 r. Bank osiągnął zysk netto w kwocie 3.233.762 tys. zł, który był niższy od wyniku za 2012 r. o kwotę 348.874 tys. zł (tj. 10%). Rentowność netto (liczona jako zysk netto do przychodów ogółem) wyniosła w 2013 r. 21,2% (21,1% w 2012 r.).
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2013 r. 1,7% i w porównaniu do 2012 r. spadł o 0,2 pp. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 13,1% i był o 2,2 pp. niższy niż w 2012 r.

W 2013 r. Bank dokonał zmiany zasad rachunkowości w zakresie rozpoznawania prowizji z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. Zmiana została dokonana retrospektywnie, ze zmianą danych porównawczych za 2012 r. Szczegóły zmiany oraz jej efekt finansowy na wynik za 2012 r. oraz kapitały własne na dzień 31 grudnia 2012 r. zostały opisane w nocie 2.23 'Objaśnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym' sprawozdania finansowego. Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2013 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2013 r.	31.12.2012 r. przekształcone	31.12.2012 r. opublikowane	Zmiana	Zmiana	31.12.2013 r. Struktura	31.12.2012 r. przekształcone Struktura
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	(%)	(%)
Kasa, środki w Banku Centralnym	1.	7.188.406	10.229.230	10.229.230	(3.040.824)	(30)	4	5
Należności od banków	2.	2.089.087	3.456.391	3.456.391	(1.367.304)	(40)	1	2
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3.	484.485	282.230	282.230	202.255	72	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	4.	3.002.220	3.861.456	3.861.456	(859.236)	(22)	2	2
Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5.	15.179.188	12.614.917	12.614.917	2.564.271	20	8	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6.	147.372.326	141.692.280	142.084.858	5.680.046	4	75	74
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	7.	13.736.698	12.061.406	12.061.406	1.675.292	14	7	6
Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone	8.	1.578.926	1.171.005	1.171.005	407.921	35	1	1
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży		145.657	20.410	20.410	125.247	614	-	-
Wartości niematerialne	9.	1.944.132	1.681.120	1.681.120	263.012	16	1	1
Rzeczowe aktywa trwale	10.	2.296.981	2.382.658	2.382.658	(85.677)	(4)	1	1
Należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego		201.212	-	-	201.212	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26.	387.192	432.632	369.007	(45.440)	(11)	-	-
Inne aktywa	11.	673.422	803.024	803.024	(129.602)	(16)	-	1
Aktywa razem		196.279.932	190.688.759	191.017.712	5.591.173	3	100	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2013 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA		31.12.2013 r.	31.12.2012 r. przekształcone	31.12.2012 r. opublikowane	Zmiana	Zmiana	31.12.2013 r.	31.12.2012 r. przekształcone
I KAPITAŁY WŁASNE							Struktura	Struktura
	Komentarz	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	(%)	(%)
	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	4.065	3.128	3.128	937	30	-	-
	Zobowiązania wobec innych banków	2.529.623	2.502.888	2.502.888	26.735	1	1	1
	Pochodne instrumenty finansowe	3.328.149	3.964.170	3.964.170	(636.021)	(16)	2	2
	Zobowiązania wobec klientów	159.957.671	154.740.574	154.740.574	5.217.097	3	81	81
	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	983.123	865.905	865.905	117.218	14	1	1
	Zobowiązania podporządkowane	1.620.857	1.631.256	1.631.256	(10.399)	(1)	1	1
	Pozostałe zobowiązania	2.434.721	1.725.055	1.799.363	709.666	41	1	1
	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	145.274	145.274	(145.274)	(100)	-	-
	Rezerwy	310.481	735.692	719.095	(425.211)	(58)	-	-
	Zobowiązania razem	171.168.690	166.313.942	166.371.653	4.854.748	3	87	87
	Kapitał zakładowy	1.250.000	1.250.000	1.250.000	-	-	1	1
	Pozostałe kapitały	20.898.722	19.766.862	19.803.442	1.131.860	6	11	10
	Niepodzielny wynik finansowy	(271.242)	(224.681)	-	(46.561)	21	-	-
	Wynik roku bieżącego	3.233.762	3.582.636	3.592.617	(348.874)	(10)	1	2
	Kapitały własne	25.111.242	24.374.817	24.646.059	736.425	3	13	13
	Zobowiązania i kapitały własne razem	196.279.932	190.688.759	191.017.712	5.591.173	3	100	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

Komentarz	2013 r.	2012 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana	2013 r.	2012 r.
	tys. zł	przekształcone tys. zł	opublikowane tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	przekształcone Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek	10.487.279	12.960.446	12.753.964	(2.473.167)	(19)	69	76
Koszty z tytułu odsetek	(3.906.829)	(4.981.528)	(4.981.528)	1.074.699	(22)	35	40
Wynik z tytułu odsetek	19. 6.580.450	7.978.918	7.772.436	(1.398.468)	(18)		
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3.650.758	3.430.561	3.619.650	220.197	6	24	21
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(995.276)	(780.642)	(815.066)	(214.634)	27	9	6
Wynik z tytułu prowizji i opłat	20. 2.655.482	2.649.919	2.804.584	5.563	-		
Przychody z tytułu dywidend	96.049	93.200	93.200	2.849	3	1	1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	54.389	95.092	95.092	(40.703)	(43)	-	1
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	66.909	81.605	81.605	(14.696)	(18)	-	-
Wynik z pozycji wymiany	23. 237.638	254.153	254.153	(16.515)	(6)	2	1
Pozostałe przychody operacyjne	24. 639.615	67.899	67.899	571.716	842	4	-
Pozostałe koszty operacyjne	(62.354)	(54.817)	(54.817)	(7.537)	14	1	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	25. (2.087.567)	(2.458.590)	(2.458.590)	371.023	(15)	18	20
Ogólne koszty administracyjne	26. (4.220.766)	(4.256.897)	(4.192.757)	36.131	(1)	37	34
Wynik na działalności operacyjnej / Zysk brutto	3.959.845	4.450.482	4.462.805	(490.637)	(11)		
Podatek dochodowy	27. (726.083)	(867.846)	(870.188)	141.763	(16)		
Zysk netto	3.233.762	3.582.636	3.592.617	(348.874)	(10)		
Przychody razem	15.232.637	16.982.956	16.965.563	(1.750.319)	(10)	100	100
Koszty razem	(11.272.792)	(12.532.474)	(12.502.758)	1.259.682	(10)	100	100
Zysk brutto	3.959.845	4.450.482	4.462.805	(490.637)	(11)		

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jego wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do roku ubiegłego charakteryzują następujące wskaźniki (1):

	2013 r.	przekształcone 2012 r.
Wskaźniki rentowności		
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	26,0%	26,2%
Rentowność netto (zysk netto / przychody ogółem)	21,2%	21,1%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	13,1%	15,3%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	1,7%	1,9%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	41,1%	38,1%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	5,8%	7,3%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	2,4%	3,1%
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	93,2%	93,2%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	8,0%	8,3%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	47,2%	45,5%
Koszt ryzyka (5)	1,2%	1,4%
Wskaźniki płynności		
Płynność do 1 miesiąca (6)	2,17	2,16
Płynność do 3 miesięcy (6)	1,84	1,98
Kredyty do depozytów	92,1%	91,6%
Inne wskaźniki		
Współczynnik wypłacalności	13,38%	12,74%
Fundusze własne (tys. zł)	20.523.753	19.561.511
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	12.272.008	12.283.274

- (1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.
(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego.
(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących.
(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom, inwestycyjne, wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.
(5) Koszt ryzyka liczony poprzez podzielenie wyniku z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres przez średnie saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto.
(6) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek zapadalnych aktywów do wymagalnych pasywów według urealnionych terminów zapadalności na dzień bilansowy.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 r.

1. Kasa, środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2013 r. saldo pozycji „Kasa, środki w Banku Centralnym” wynosiło 7.188.406 tys. zł (10.229.230 tys. zł na koniec 2012 r.), z czego 4.018.340 tys. zł stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (7.550.898 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Na dzień 31 grudnia 2013 r. deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w NBP wynosiła 5.144.217 tys. zł (4.999.918 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

2. Należności od banków

Saldo należności od banków na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Lokaty w innych bankach	1.425.588	2.445.915	(1.020.327)	(42)
Rachunki bieżące	399.057	589.139	(190.082)	(32)
Udzielone kredyty i pożyczki	260.986	270.143	(9.157)	(3)
- dla jednostek powiązanych	257.517	263.859	(6.342)	(2)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	14.033	149.284	(135.251)	(91)
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji	28.543	29.373	(830)	(3)
Środki pieniężne w drodze	1.117	3.329	(2.212)	(66)
Razem	2.129.324	3.487.183	(1.357.859)	(39)
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(40.237)	(30.792)	(9.445)	31
Razem netto	2.089.087	3.456.391	(1.367.304)	(40)

Spadek salda należności od banków wynikał głównie ze zmniejszenia salda lokat w innych bankach oraz na rachunkach bieżących (spadek odpowiednio o 1.020.327 tys. zł, tj. 42% oraz 190.082 tys. zł, tj. 32% w stosunku do stanu na dzień 31.12.2012 r.). Dodatkowo, zmniejszeniu uległo saldo należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu – spadek zaangażowania o 135.251 tys. zł, tj. 91% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. odpis z tytułu utraty wartości należności od banków wyniósł 40.237 tys. zł i był o 9.445 tys. zł (tj. 31%) wyższy w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. Na saldo składał się głównie odpis na należności od banku z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi, postawionych w stan wymagalności w wysokości 28.543 tys. zł (29.373 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

2. Należności od banków (cd.)

Należności denominowane w walutach obcych stanowiły równowartość 1.331.266 tys. zł (tj. 63%) salda brutto należności od banków na dzień bilansowy (2.878.327 tys. zł, tj. 83% salda na dzień 31 grudnia 2012 r.).

3. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Na saldo „Aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu” na dzień 31 grudnia 2013 r. o wartości 484.485 tys. zł składały się następujące pozycje:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Obligacje skarbowe (PLN)	390.660	216.521	174.139	80
Obligacje skarbowe (EUR)	4.542	-	4.542	-
Obligacje komunalne	41.907	26.673	15.234	57
Obligacje korporacyjne	35.426	35.046	380	1
Inne	11.950	3.990	7.960	199
Razem	484.485	282.230	202.255	72

Wzrost wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu o 202.255 tys. zł (tj. 72%) na dzień bilansowy był spowodowany zwiększeniem zaangażowania Banku w polskie obligacje skarbowe (wzrost o 174.139 tys. zł, tj. 80%) oraz wzrostem zaangażowania Banku w obligacje komunalne (wzrost o 15.234 tys. zł, tj. 57%). Portfel aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu podlegał znaczącym fluktuacjom na koniec poszczególnych miesięcy badanego roku, osiągając najwyższe saldo na koniec czerwca 2013 r. (3.381.882 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. polskie obligacje skarbowe stanowiły 81% salda wszystkich aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu (77% na koniec 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe

Saldo należności z tytułu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych w porównaniu do końca 2012 r. spadło o 859.236 tys. zł (tj. 22%) i na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiło 3.002.220 tys. zł. Saldo zobowiązań z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosło 3.328.149 tys. zł i w porównaniu do końca 2012 r. uległo zmniejszeniu o 636.021 tys. zł (tj. 16%). Na powyższe kwoty składały się następujące pozycje:

	31.12.2013 r.	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	31.12.2012 r.
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Swapy stopy procentowej	2.858.674	3.047.359	3.654.976	3.632.552
- w tym CIRS	252.941	545.073	357.675	370.043
Opcje	75.443	61.961	63.301	61.932
Walutowe transakcje terminowe	64.460	216.432	143.009	268.280
Inne	3.643	2.397	170	1.406
Razem	3.002.220	3.328.149	3.861.456	3.964.170

Zmianę powyższych sald na 31 grudnia 2013 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Zmiana	Zmiana	Zmiana	Zmiana
	Aktywa	Aktywa	Zobowiązania	Zobowiązania
	tys. zł	%	tys. zł	%
Swapy stopy procentowej	(796.302)	(22)	(585.193)	(16)
- w tym CIRS	(104.734)	(29)	175.030	47
Opcje	12.142	19	29	-
Walutowe transakcje terminowe	(78.549)	(55)	(51.848)	(19)
Inne	3.473	2.043	991	70
Razem	(859.236)	(22)	(636.021)	(16)

W 2013 r. nastąpił spadek zarówno dodatniej, jak i ujemnej wyceny transakcji pochodnych. Najbardziej znacząca zmiana dotyczyła spadku dodatniej i ujemnej wyceny transakcji stopy procentowej IRS (spadek dodatniej wyceny o 630.612 tys. zł, tj. 20% oraz ujemnej wyceny o 692.984 tys. zł, tj. 22% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.) i po stronie pasywnej była częściowo ograniczona wzrostem wyceny transakcji stopy procentowej CIRS o 175.030 tys. zł (tj. 47%).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe (cd.)

Od 2009 r. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń (portfelowe zabezpieczenie przepływów pieniężnych) zgodnie z MSR39 F6.2 – F6.3. W 2013 r. Bank ustanowił nowe powiązania zabezpieczające i stosował utworzone w latach poprzednich relacje zabezpieczające:

- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS – w 2013 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę (13.565) tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w EUR o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS – w 2013 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę (32.500) tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS – w 2013 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę (822) tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS – w 2013 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę (10.222) tys. zł netto,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymiennalnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka kursowego oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymiennalnej, wynikającej z ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS – w związku z wdrożeniem i zastosowaniem strategii w 2013 r. w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto kwotę (120.383) tys. zł netto,

Łącznie, w wyniku stosowania rachunkowości zabezpieczeń Bank rozpoznał w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po uwzględnieniu podatku odroczonego kwotę 177.492 tys. zł (310.286 tys. zł po uwzględnieniu podatku odroczonego w 2012 r.). Jednocześnie, w rachunku zysków i strat Bank rozpoznał część nieefektywną zmienności przepływów pieniężnych w kwocie 24.333 tys. zł (7.938 tys. zł w 2012 r.) (komentarz 22).

Z całkowitych dochodów rozliczeniu do wyniku finansowego uległa kwota (341.264) tys. zł (1.296.830 tys. zł w 2012 r.) (komentarz 19).

Zgodnie z zasadami rachunkowości Banku wycena transakcji pochodnych zabezpieczających podlega dekompozycji i wpływa na następujące pozycje:

- różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu – wynik z pozycji wymiany;
- odsetki naliczone na dzień bilansowy – wynik z tytułu odsetek;
- wycena rynkowa do wartości godziwej – kapitał z aktualizacji wyceny (w części efektywnej) oraz wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej (w części nieefektywnej).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

5. Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca 2012 r. wzrosło o 2.564.271 tys. zł (tj. 20%) i na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosło 15.179.188 tys. zł. W skład portfela wchodziły następujące kategorie papierów wartościowych:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Bony pieniężne NBP	13.997.228	9.995.300	4.001.928	40
Obligacje skarbowe PLN	931.325	1.322.226	(390.901)	(30)
Obligacje komunalne EUR	136.700	145.343	(8.643)	(6)
Obligacje komunalne PLN	113.935	111.185	2.750	2
Bony skarbowe	-	1.040.863	(1.040.863)	(100)
Razem	15.179.188	12.614.917	2.564.271	20

Wzrost salda instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wynikał głównie ze zmiany zaangażowania Banku w krótkoterminowe papiery wartościowe – w porównaniu do końca 2012 r. saldo bonów pieniężnych NBP zwiększyło się o 4.001.928 tys. zł (tj. 40%) i było ograniczone spadkiem zaangażowania Banku w bony skarbowe (spadek o 1.040.863 tys. zł, brak pozycji na koniec 2013 r.) i obligacje skarbowe denominowane w PLN (spadek o 390.901 tys. zł, tj. 30%).

Emitentami wszystkich instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat były podmioty polskie. Na dzień bilansowy 7% salda stanowiły instrumenty notowane na zorganizowanych giełdach (11% na koniec 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Portfel kredytów i pożyczek udzielonych klientom mierzony wartością brutto udzielonych kredytów wzrósł w 2013 r. o 5.832.649 tys. zł (tj. 4%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., osiągając wartość 153.753.558 tys. zł. Wzrost ten wynikał w dużej mierze ze wzrostu salda portfela kredytów mieszkaniowych (wzrost o 4.568.502 tys. zł, tj. 6%) oraz transakcji z przyrzeczeniem odkupu dla podmiotów z sektora finansowego (wzrost o 2.038.423 tys. zł, brak pozycji w roku ubiegłym).

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Sektor finansowy (z wyłączeniem banków)	5.719.004	3.177.999	2.541.005	80
kredyty gospodarcze	3.680.581	3.177.999	502.582	16
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	2.038.423	-	2.038.423	-
Sektor niefinansowy	140.999.378	137.137.910	3.861.468	3
kredyty mieszkaniowe	76.482.811	71.914.309	4.568.502	6
kredyty gospodarcze	43.172.563	42.719.131	453.432	1
kredyty konsumpcyjne	20.399.493	21.601.402	(1.201.909)	(6)
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	105.665	-	105.665	-
dłużne papiery wartościowe	838.846	903.068	(64.222)	(7)
Sektor budżetowy	7.035.176	7.605.000	(569.824)	(7)
kredyty gospodarcze	6.057.017	6.429.961	(372.944)	(6)
dłużne papiery wartościowe	978.159	1.175.039	(196.880)	(17)
Razem kredyty i pożyczki brutto	153.753.558	147.920.909	5.832.649	4
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6.381.232)	(6.228.629)	(152.603)	2
Razem kredyty i pożyczki netto	147.372.326	141.692.280	5.680.046	4

Na dzień bilansowy 29.520.862 tys. zł (tj. 19%) salda należności brutto stanowiły należności walutowe (29.949.022 tys. zł, tj. 20% na dzień 31 grudnia 2012 r.), z tego 67% dotyczyło franka szwajcarskiego (spadek o 5 pp. w stosunku do 31 grudnia 2012 r.).

Efekt wpływu zmiany kursów walutowych nie był w 2013 r. istotny, po wyeliminowaniu jego wpływu wzrost portfela kredytowego brutto w 2013 r. wyniósłby ok. 5.8 mld zł (tj. 4%), co wynikało głównie ze zbliżonego poziomu kształtowania się kursu CHF/PLN na koniec 2013 r. i 2012 r.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	31.12.2013 r. Struktura	31.12.2012 r. Struktura
	tys. zł	tys. zł	%	%
Kredyty i pożyczki ze zidentyfikowaną utratą wartości	12.265.138	12.287.936	8,0	8,3
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości brutto	141.488.420	135.632.973	92,0	91,7
Kredyty i pożyczki brutto razem	153.753.558	147.920.909	100,0	100,0
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(5.810.735)	(5.686.056)	91,1	91,3
Odpisy na poniesioną, ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNR)	(570.497)	(542.573)	8,9	8,7
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(6.381.232)	(6.228.629)	100,0	100,0
Kredyty i pożyczki netto razem	147.372.326	141.692.280		

Na koniec 2013 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości portfela kredytowego uległ nieznacznemu zmniejszeniu względem końca 2012 r. i wyniósł 8,0% (8,3% na dzień 31 grudnia 2012 r.). Jednocześnie zwiększyło się pokrycie kredytów z rozpoznaną utratą wartości odpisami i wyniosło 47,2% (45,5% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Poprawa jakości portfela kredytowego dotyczyła głównie kredytów dla klientów korporacyjnych oraz kredytów hipotecznych. Istotną częścią zarządzania należnościami zagrożonymi jest sprzedaż wierzytelności. Sprzedaże dokonywane w 2013 r. (głównie w zakresie kredytów gospodarczych) ograniczyły wzrost współczynnika kredytów zagrożonych (w przypadku braku sprzedaży portfela w 2013 r. współczynnik kredytów z utratą wartości na koniec 2013 r. wynosiłby 8,6%).

Łączna wartość bilansowa brutto sprzedanych wierzytelności wyniosła 1.014.316 tys. zł (wartość netto wyniosła 258.348 tys. zł).

Wyższy niż przed rokiem był udział odpisów na ekspozycje wyceniane według metody portfelowej w odpisach ogółem – na dzień bilansowy odpis ten wyniósł 3.677.518 tys. zł (58% odpisów ogółem), natomiast na dzień 31.12.2012 r. wynosił on 3.424.393 tys. zł (55% odpisów ogółem).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku (cd.)

Uzgodnienie bilansowej zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom z wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2013 r. zamieszczono poniżej (w tys. zł):

	kredyty konsumpcyjne	kredyty mieszkaniowe i dla deweloperów	kredyty gospodarcze i dłużne papiery wartościowe	Razem
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2012 r.	(1.417.720)	(1.639.861)	(3.171.048)	(6.228.629)
Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości kredytów	(407.820)	(246.440)	(1.168.264)	(1.822.524)
Inne zmiany	197	561	(5.287)	(4.529)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu, nie wpływające na rachunek zysków i strat	424.679	181.336	1.068.435	1.674.450
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2013 r.	<u>(1.400.664)</u>	<u>(1.704.404)</u>	<u>(3.276.164)</u>	<u>(6.381.232)</u>

W pozycji 'Inne zmiany' w kwocie (4.529) tys. zł zaprezentowane zostały między innymi różnice kursowe dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności walutowe.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

7. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2013 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży” wzrosło w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. o 1.675.292 tys. zł (tj. 14%) i wyniosło 13.736.698 tys. zł (12.061.406 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Obligacje skarbowe	8.518.450	7.619.522	898.928	12
Obligacje komunalne	3.440.753	2.780.212	660.541	24
Obligacje korporacyjne	1.589.468	1.517.239	72.229	5
Instrumenty kapitałowe dopuszczone do publicznego obrotu	44.227	32.498	11.729	36
Pozostałe	143.800	111.935	31.865	28
Razem	13.736.698	12.061.406	1.675.292	14

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie ze wzrostu zaangażowania Banku w obligacje skarbowe oraz obligacje komunalne (wzrost odpowiednio o 898.928 tys. zł, tj. 12% oraz 660.541 tys. zł, tj. 24% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2012 r.).

W saldzie pozostałych ujęte jest między innymi zaangażowanie Banku w Fundusz Marguerite. Zaangażowanie to wyniosło 137.140 tys. zł na dzień 31.12.2013 r. (wzrost o 47.630 tys. zł, tj. 53% wobec końca 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone

Saldo inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosło 1.578.926 tys. zł i było wyższe o 407.921 tys. zł (tj. 35%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. Zgodnie z MSR 27.37a Bank wycenia jednostki zależne, współzależne oraz stowarzyszone według kosztu, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Podmioty zależne	1.257.116	1.040.822	216.294	21
- wartość w cenie nabycia	2.013.505	1.644.924	368.581	22
- odpis z tytułu utraty wartości	(756.389)	(604.102)	(152.287)	25
Podmioty współzależne	215.090	23.434	191.656	818
- wartość w cenie nabycia	259.461	61.869	197.592	319
- odpis z tytułu utraty wartości	(44.371)	(38.435)	(5.936)	15
Podmioty stowarzyszone	106.720	106.749	(29)	-
- wartość w cenie nabycia	148.000	148.029	(29)	-
- odpis z tytułu utraty wartości	(41.280)	(41.280)	-	-
Akcje i udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	1.578.926	1.171.005	407.921	35

Wzrost salda netto inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone o kwotę 407.921 tys. zł (tj.35%) był spowodowany głównie objęciem akcji w podwyższonym kapitale spółki Qualia Development Sp. z o.o. o w kwocie 235.808 tys. zł (konwersja dopłat do kapitału prezentowanych w roku ubiegłym w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom), wyceną do wartości godziwej udziałów w spółce Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o. pozostałych po zbyciu części udziałów w spółce (w 2013 r. Bank sprzedał pakiet 66% udziałów spółki, wynik z tytułu wyceny pozostałych udziałów wyniósł 178.722 tys. zł) oraz nabyciem certyfikatów inwestycyjnych spółki Merkury Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych w kwocie 120.000 tys. zł. W 2013 r. Bank dokonał również wniesienia aportem udziałów w spółce Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o. w kwocie 77.474 tys. zł do spółki Qualia Development Sp. z o.o.

Wzrost salda został częściowo ograniczony odpisami aktualizującymi utworzonymi przez Bank w 2013 r. z tytułu utraty wartości udziałów w spółkach zależnych: Kredobank SA w kwocie 172.000 tys. zł oraz w spółce współzależnej Centrum Haffnera w kwocie 5.936 tys. zł.

W 2013 r. Bank objął również udziały w podwyższonym kapitale spółki Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. w kwocie 190.696 tys. zł w celu spłaty pożyczki zaciągniętej przez spółkę wobec Banku. Na dzień 31 grudnia 2013 r. Bank dokonał wyceny tych udziałów do wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz reklasyfikacji do pozycji Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (zmniejszenie wartości tych udziałów wyniosło 142.164 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2013 r. objęcie udziałów nie zostało jeszcze opłacone i Bank wykazywał zobowiązanie z tego tytułu w pozycji Pozostałe zobowiązania (komentarz 16).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone (cd.)

Najważniejsze inwestycje Banku w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. opisano w tabeli poniżej:

	Wartość brutto tys. zł	Utrata wartości tys. zł	Wartość netto tys. zł	Struktura (%)
Podmioty zależne	2.013.505	(756.389)	1.257.116	80
KREDOBANK SA	999.412	(745.723)	253.689	16
Qualia Development Sp.z o.o.	317.785	-	317.785	20
PKO BP BANKOWY PTE SA	205.786	-	205.786	13
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	186.989	-	186.989	12
MERKURY Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	120.000	-	120.000	8
pozostałe	183.533	(10.666)	172.867	11
Podmioty współzależne	259.461	(44.371)	215.090	13
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	197.592	-	197.592	12
pozostałe	61.869	(44.371)	17.498	1
Podmioty stowarzyszone	148.000	(41.280)	106.720	7
Bank Pocztowy SA	146.500	(39.780)	106.720	7
pozostałe	1.500	(1.500)	-	-
Akcje i udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	2.420.966	(842.040)	1.578.926	100

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

9. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych na dzień bilansowy wyniosło 1.944.132 tys. zł i było o 263.012 tys. zł (tj. 16%) wyższe od stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. W poniższej tabeli zaprezentowano rozbitcie analityczne salda.

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Oprogramowanie	3.320.724	2.731.205	589.519	22
Inne wartości niematerialne	210.264	280.821	(70.557)	(25)
Razem brutto	3.530.988	3.012.026	518.962	17
Umorzenie	(1.569.702)	(1.313.752)	(255.950)	19
Odpis z tytułu utraty wartości	(17.154)	(17.154)	-	-
Razem netto	1.944.132	1.681.120	263.012	16

Najbardziej istotną pozycję wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2013 r. stanowił Zintegrowany System Informatyczny („ZSI”), którego wartość netto wyniosła 731.882 tys. zł (709.428 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Wartość nakładów na ZSI w badanym roku wyniosła 68.069 tys. zł (63.448 tys. zł w 2012 r.).

W badanym roku saldo odpisów z tytułu utraty wartości nie uległo zmianom w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wyniosło na dzień bilansowy 44% (44% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

10. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 2.296.981 tys. zł i w porównaniu do końca 2012 r. spadła o 85.677 tys. zł (tj. 4%).

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Grunty i budynki	2.475.169	2.488.526	(13.357)	(1)
Maszyny i urządzenia	1.894.510	1.952.522	(58.012)	(3)
Środki trwałe w budowie	125.630	251.065	(125.435)	(50)
Środki transportu	823	862	(39)	(5)
Nieruchomości inwestycyjne	203	793	(590)	(74)
Inne	490.973	438.422	52.551	12
Środki trwałe brutto	4.987.308	5.132.190	(144.882)	(3)
Umorzenie	(2.690.293)	(2.749.498)	59.205	(2)
Odpis z tytułu utraty wartości	(34)	(34)	-	-
Środki trwałe netto	2.296.981	2.382.658	(85.677)	(4)

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy spadła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 144.882 tys. zł (tj. 3%). Spadek salda dotyczył głównie zmniejszenia wartości środków trwałych w budowie (spadek o 125.435 tys. zł, tj. 50%) oraz maszyn i urządzeń (spadek o 58.012 tys. zł, tj. 3%).

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych z wyłączeniem środków trwałych w budowie mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 54% (54% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

11. Inne aktywa

Wartość innych aktywów spadła o 129.602 tys. zł (tj. 16%) i na dzień bilansowy wyniosła 673.422 tys. zł. Na saldo pozycji składały się następujące kategorie aktywów:

	<u>31.12.2013 r.</u>	<u>31.12.2012 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	232.327	432.047	(199.720)	(46)
Rozliczenia instrumentów finansowych (a)	149.379	123.077	26.302	21
Należności od odbiorców	130.857	47.955	82.902	173
Należności z tytułu innych operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi	55.488	59.282	(3.794)	(6)
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	52.985	36.582	16.403	45
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi	51.280	64.564	(13.284)	(21)
Zapasy związane z działalnością eksploatacyjną, uboczną i inwestycyjną	17.043	16.218	825	5
Należności od budżetu z tytułu prowadzonej przez bank dystrybucji znaków opłaty sądowej	6.632	8.412	(1.780)	(21)
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	2.950	25.453	(22.503)	(88)
Niezarejestrowany kapitał spółki zależnej	-	20.000	(20.000)	(100)
Inne (b)	<u>117.816</u>	<u>118.984</u>	<u>(1.168)</u>	<u>(1)</u>
Razem brutto	816.757	952.573	(135.816)	(14)
Odpis z tytułu utraty wartości (c)	<u>(143.335)</u>	<u>(149.549)</u>	<u>6.214</u>	<u>(4)</u>
Razem netto	<u>673.422</u>	<u>803.024</u>	<u>(129.602)</u>	<u>(16)</u>

- (a) Na saldo rozliczeń instrumentów finansowych na dzień bilansowy składało się przede wszystkim rozliczenie premii zapłaconej z tytułu zakupu opcji walutowych w kwocie 64.205 tys. zł (62.783 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).
- (b) Na dzień 31 grudnia 2013 r. największy udział w pozycji „Inne” miały należności z tytułu niedoborów i szkód o wartości brutto 59.990 tys. zł, tj. 51% salda (54.879 tys. zł, tj. 47% salda na dzień 31 grudnia 2012 r.).
- (c) Saldo innych aktywów na dzień 31 grudnia 2013 r. pomniejszyły odpisy z tytułu utraty wartości w kwocie 143.335 tys. zł (149.549 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Składały się na nie przede wszystkim odpisy na należności z tytułu niedoborów i szkód w kwocie 59.760 tys. zł oraz należności z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi w kwocie 43.922 tys. zł (56.113 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec banków

Saldo pozycji zobowiązania wobec banków na 31 grudnia 2013 r. wzrosło w stosunku do końca 2012 r. (wzrost o 26.735 tys. zł, tj. 1%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Otrzymane kredyty i pożyczki	1.389.847	1.393.048	(3.201)	-
Depozyty banków	959.712	1.006.347	(46.635)	(5)
Rachunki bieżące	115.066	71.539	43.527	61
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	38.628	-	38.628	-
Inne depozyty z rynku pieniężnego	26.370	31.954	(5.584)	(17)
Razem	2.529.623	2.502.888	26.735	1

Na dzień 31 grudnia 2013 r. całość salda otrzymanych kredytów i pożyczek dotyczyła kredytu udzielonego Bankowi na okres trzech lat o wartości 410.000 tys. CHF przez konsorcjum banków polskich i zagranicznych.

Wzrost salda na koniec 2013 r. wynikał ze zwiększenia salda na rachunkach bieżących oraz transakcji z przyrzeczeniem odkupu (odpowiednio wzrost o 43.527 tys. zł, tj. 61% oraz 38.628 tys. zł, brak pozycji na koniec 2012 r.). Wzrost ten by częściowo ograniczony poprzez spadek depozytów banków o 46.635 tys. zł (tj. 5%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Na dzień bilansowy 78% salda zobowiązań wobec banków stanowiły zobowiązania walutowe (83% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

13. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy wyniosła 159.957.671 tys. zł i uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2012 r. o 5.217.097 (tj. 3%):

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zobowiązania wobec osób fizycznych	115.781.467	110.127.352	5.654.115	5
depozyty terminowe	62.907.642	62.895.895	11.747	-
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	52.653.562	47.026.306	5.627.256	12
pozostałe zobowiązania	220.263	205.151	15.112	7
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	40.702.728	41.154.325	(451.597)	(1)
depozyty terminowe	13.590.035	17.381.502	(3.791.467)	(22)
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	12.904.415	11.545.398	1.359.017	12
otrzymane kredyty i pożyczki (a)	11.609.183	10.709.239	899.944	8
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1.647.950	851.416	796.534	94
pozostałe zobowiązania	951.145	666.770	284.375	43
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	3.473.476	3.458.897	14.579	-
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	3.018.628	2.870.735	147.893	5
depozyty terminowe	430.639	562.397	(131.758)	(23)
pozostałe zobowiązania	24.209	25.765	(1.556)	(6)
Razem zobowiązania wobec klientów	159.957.671	154.740.574	5.217.097	3

(a) Saldo otrzymanych kredytów i pożyczki dotyczyło głównie pożyczki od spółki zależnej PKO Finance AB (Szwecja) w kwocie 1.000.000 tys. USD, 750.000 tys. CHF oraz 850.000 tys. EUR na dzień bilansowy, wraz z naliczonymi odsetkami, pochodzące ze środków pozyskanych z emisji euroobligacji Banku w ramach programu EMTN przeznaczonego na rynki międzynarodowe.

W 2013 r. Bank w dalszym ciągu powiększał bazę depozytową. Cel ten był realizowany poprzez aktywne pozyskiwanie nowych środków poprzez produkty skierowane do klientów detalicznych (wzrost środków na rachunkach bieżących o 5.627.256 tys. zł, tj. 12%).

W 2013 r. nieznacznie zmieniła się struktura zobowiązań wobec klientów – udział depozytów terminowych zmniejszył się o 4 pp. (48% na dzień 31.12.2013 r. w porównaniu do 52% w roku ubiegłym), a udział środków na rachunkach bieżących i depozytów O/N zwiększył się do 43% salda zobowiązań wobec klientów (40% na koniec 2012 r.).

13% salda stanowiły zobowiązania wyrażone w walutach obcych (bez zmian w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość wskaźnika kredytów do depozytów (K/D) zwiększyła się i wyniosła 92,1% (91,6% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

14. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - wyemitowane obligacje bankowe	692.614	497.283	195.331	39
Instrumenty finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyemitowane bankowe papiery wartościowe	290.509	368.622	(78.113)	(21)
Razem	983.123	865.905	117.218	14

W 2013 r. Bank w ramach programu Program Emisji Obligacji (limit emisji ustalono na 5 mld zł) emitował sześciomiesięczne obligacje zerokuponowe denominowane w złotych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Bank posiadał zobowiązania z tytułu obligacji w kwocie nominalnej 700.000 tys. zł, o stopie dyskonta 2,76%, wyemitowanych w listopadzie 2013 r. z datą zapadalności w maju 2014 r.

Ponadto, w 2013 r. Bank oferował klientom strukturyzowane bankowe papiery wartościowe oparte o wartość indeksu EuroStoxx50, indeksu NASDAQ100, koszyk akcji spółek amerykańskich, kurs USD/JPY oraz koszyk aktywów (ropa, srebro, miedź). Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Banku z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych wyniosło 290.509 tys. zł (368.622 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Zgodnie z MSR 39.11A pkt. a Bank nie wydziela z umowy zasadniczej wbudowanego instrumentu pochodnego i wycenia cały instrument do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

15. Zobowiązania podporządkowane

Na saldo zobowiązań podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2013 r. w kwocie 1.620.857 tys. zł (1.631.256 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.) składały się 10 letnie obligacje wyemitowane przez Bank w 2012 r. o łącznej wartości nominalnej 1.600.700 tys. zł i terminie wykupu 14 września 2022 r. (z opcją wcześniejszego wykupu w 2017 r.).

Obligacje zostały wyemitowane na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach i przeznaczone są na podwyższenie funduszy uzupełniających banku na podstawie art. 127 par. 3 pkt 2 lit b ustawy Prawo bankowe, zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 września 2012 r. (kapitały uzupełniające powiększone są o wartość nominalną obligacji).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Pozostałe zobowiązania

Saldo pozostałych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosło 2.434.721 tys. zł i wzrosło w stosunku do końca 2012 r. o 709.666 tys. zł (tj. 41%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody pobierane z góry	321.376	285.655	35.721	13
Koszty do zapłacenia	423.175	318.690	104.485	33
Inne zobowiązania (z tytułu):	1.690.170	1.120.710	569.460	51
zobowiązania z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi	379.391	148.572	230.819	155
zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	376.362	197.663	178.699	90
rozliczenia międzybankowe	280.070	280.633	(563)	-
zobowiązania z tytułu objęcia przez Bank udziałów w podwyższonym kapitale spółki Finansowa Kompania "Prywatne Inwestycje" Sp.z o.o.	179.370	-	179.370	-
zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	106.138	81.306	24.832	31
rozliczenia publiczno-prawne	87.161	95.687	(8.526)	(9)
rozliczenia instrumentów finansowych	73.868	59.547	14.321	24
zobowiązania wobec dostawców	58.683	45.222	13.461	30
zobowiązania wobec instytucji ubezpieczeniowych	24.072	19.547	4.525	23
zobowiązania z tytułu oprocentowania odsetek przejściowo wykupionych z budżetu	18.987	26.599	(7.612)	(29)
zobowiązania z tytułu operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi	17.609	8.686	8.923	103
zobowiązania z tytułu sprzedaży znaków wartościowych	11.483	11.816	(333)	(3)
zobowiązania z tytułu kart płatniczych	10.396	78.248	(67.852)	(87)
rozliczenie zakupu maszyn i urządzeń oraz materiałów, robót i usług dotyczących budowy środków trwałych i działalności eksploatacyjnej	10.236	19.236	(9.000)	(47)
pozostałe	56.344	47.948	8.396	18
Razem	2.434.721	1.725.055	709.666	41

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Pozostałe zobowiązania (cd.)

Na dzień bilansowy największy udział w saldzie pozostałych zobowiązań miały przychody pobierane z góry w kwocie 321.376 tys. zł – wzrost o 35.751 tys. zł (tj. 13%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz koszty do zapłacenia w kwocie 423.175 tys. zł – wzrost o 104.485 tys. zł (tj. 33%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Wzrost salda na dzień 31 grudnia 2013 r. wynikał głównie ze zwiększenia salda zobowiązań z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi o 230.819 tys. zł, tj. 155%, między innymi z tytułu zobowiązania wobec akcjonariusza sprzedającego z tytułu pełnionych usług stabilizacji emisji w kwocie 105.665 tys. zł (brak pozycji na koniec 2012 r.), a także z tytułu działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej (wzrost o 178.699 tys. zł tj. 90%), głównie w związku ze znaczącą zapłatą za zakup sprzętu informatycznego wobec jednego z kontrahentów. Na wzrost salda wpływ miało także wykazywane na koniec 2013 r. zobowiązania z tytułu objęcia przez Bank udziałów w podwyższonym kapitale spółki Finansowa Kompania "Prywatne Inwestycje" Sp. z o.o. w kwocie 179.370 tys. zł (por. komentarz 8).

17. Rezerwy

W skład salda rezerw na dzień 31 grudnia 2013 r. wchodziły następujące pozycje:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe	35.386	429.728	(394.342)	(92)
Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	115.667	215.619	(99.952)	(46)
Rezerwa na sprawy sporne	29.457	18.851	10.606	56
Inne rezerwy	129.971	71.494	58.477	82
Razem	310.481	735.692	(425.211)	(58)

Spadek salda rezerw na koniec 2013 r. wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia poziomu rezerw na świadczenia emerytalno-rentowe o 394.342 tys. zł (tj. 92%) oraz na udzielone zobowiązania i gwarancje o 99.952 tys. zł (tj. 46%). Spadek ten wynikał głównie z wyceny gwarancji i niewykorzystanych limitów kredytowych udzielonych na rzecz klientów korporacyjnych. Spadek rezerw na świadczenia pracownicze wynikał ze zmian w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy wprowadzonych w maju 2013 r., likwidujących uprawnienia do nagród jubileuszowych i niewynikających z Kodeksu Pracy odpraw emerytalnych. Z tego tytułu Bank wypłacił rekompensaty dla pracowników w kwocie 179.429 tys. zł, ujęte w pozycji Ogólne koszty administracyjne (komentarz 26).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe opierała się na kalkulacji niezależnego aktuariusza ze stycznia 2014 r. Raport został przygotowany w oparciu o salda na dzień bilansowy.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

17. Rezerwy (cd.)

Na dzień 31 grudnia 2013 r. pozycja inne rezerwy dotyczyła między innymi rezerwy restrukturyzacyjnej w kwocie 91.842 tys. zł. Rezerwa restrukturyzacyjna obejmuje przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi rozwiązany będzie stosunek pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Podstawą utworzenia rezerwy zgodnie z MSR 37.72 jest plan restrukturyzacji zatrudnienia Banku.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Kapitały własne

Zmiany kapitałów własnych w badanym roku pokazuje poniższa tabela:

Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem	
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Stan na 31.12.2012 r. opublikowany	1.250.000	15.198.111	1.070.000	3.385.743	9.156	51.899	-	19.714.909	88.533	3.592.617	24.646.059
Zmiana zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	51.953	51.953	(313.214)	(9.981)	(271.242)	
Stan na 31.12.2012 r. po zmianie zasad rachunkowości	1.250.000	15.198.111	1.070.000	3.385.743	9.156	51.899	51.953	(224.681)	3.582.636	24.374.817	
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	3.582.636	(3.582.636)	-	
Dochody całkowite razem	-	-	-	(62.169)	(177.492)	(7.676)	(247.337)	-	3.233.762	2.986.425	
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	-	3.233.762	3.233.762	
Pozostałe dochody całkowite	-	-	-	(62.169)	(177.492)	(7.676)	(247.337)	-	-	(247.337)	
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	1.400.000	-	31.150	-	-	1.431.150	(1.431.150)	-	-	
Przeniesienie z innych dochodów całkowitych na niepodzielny wynik finansowy	-	-	-	-	-	(51.953)	(51.953)	51.953	-	-	
Wyplacona dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	(2.250.000)	-	(2.250.000)	
Stan na 31.12.2013 r.	1.250.000	16.598.111	1.070.000	3.416.893	(53.013)	(7.676)	20.898.722	(271.242)	3.233.762	25.111.242	

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Kapitały własne (cd.)

Korekta niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kwocie (313.214) tys. zł dotyczyła zmiany zasad rachunkowości w zakresie rozpoznawania przychodów dotyczących sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. W 2013 r. Bank zmienił zasady rachunkowości w zakresie rozpoznawania przychodów dotyczących sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. Zmiana dotyczyła podziału przychodów z tytułu sprzedaży tych produktów na:

- powiązany bezpośrednio z ujmowanym instrumentem finansowym – i rozkładany w czasie; oraz
- dotyczący usługi pośrednictwa w sprzedaży produktu ubezpieczeniowego – ujmowany w okresie, gdy usługa jest wykonana.

Zmiana zasad rachunkowości została przeprowadzona retrospektywnie. W rezultacie zmiany kapitały własne na dzień 1 stycznia 2012 r. uległy zmniejszeniu o 313.214 tys. zł (tj. 1% kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2012 r.), natomiast wynik 2012 r. został pomniejszony o 41.972 tys. zł (tj. 1% wyniku za 2012 r.). Zmiany te nie są istotne z punktu widzenia prawidłowości sprawozdań finansowych za poprzednie lata.

W 2013 r. w związku ze zmianą standardu MSR19 w pozycji innych dochodów całkowitych zostały również ujęte zyski i straty aktuarialne z wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia w kwocie (7.676) tys. zł. Bank dokonał również restrospektywnego ujęcia zysków i strat aktuarialnych za poprzedni okres w kwocie 51.953 tys. zł.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA w dniu 20 czerwca 2013 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2012 rok w wysokości 3.582.636 tys. zł przeznaczając 1.400.000 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, 31.150 tys. zł na podwyższenie kapitału rezerwowego oraz 2.250.000 tys. zł na wypłatę dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. kapitał akcyjny Banku wyniósł 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- 312.500.000 akcji imiennych serii A;
- 197.500.000 akcji na okaziciela serii A;
- 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
- 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
- 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.

Fundusze własne Banku, wyliczone zgodnie z ustawą Prawo Bankowe oraz Uchwałą nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego, wynosiły na dzień bilansowy 20.498.570 tys. zł (19.874.725 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.) i były wyższe o 8.238.901 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (12.259.669 tys. zł na koniec 2013 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 13,38% (12,93% na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 r.

19. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wyniósł w 2013 r. 6.580.450 tys. zł i spadł w stosunku do 2012 r. o 1.398.468 tys. zł (tj. 18%). Na wynik składały się następujące pozycje:

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody odsetkowe:	10.487.279	12.960.446	(2.473.167)	(19)
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	8.817.600	10.377.409	(1.559.809)	(15)
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	514.278	667.074	(152.796)	(23)
Przychody z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	468.445	729.572	(261.127)	(36)
Przychody z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	454.278	870.450	(416.172)	(48)
Przychody z tytułu lokat w bankach	165.082	249.826	(84.744)	(34)
Przychody z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	63.901	59.264	4.637	8
Inne	3.695	6.851	(3.156)	(46)
Koszty odsetkowe:	(3.906.829)	(4.981.528)	1.074.699	(22)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	(3.724.662)	(4.736.087)	1.011.425	(21)
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych	(103.008)	(205.435)	102.427	(50)
Koszty premii od dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(38.737)	(9.911)	(28.826)	291
Koszty z tytułu depozytów banków	(17.120)	(26.979)	9.859	(37)
Pozostałe koszty	(23.302)	(3.116)	(20.186)	648
Wynik z tytułu odsetek	6.580.450	7.978.918	(1.398.468)	(18)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

19. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

Spadek przychodów odsetkowych o kwotę 2.473.167 tys. zł (tj. 19%) w 2013 r. był spowodowany głównie niższymi niż w 2012 r. przychodami z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom (spadek o 1.559.809 tys. zł, tj. 15%). Był to przede wszystkim efekt spadku referencyjnych stóp procentowych (średnioroczna stopa WIBOR 1M w 2013 r. wyniosła 3,04% w porównaniu do 4,77% w 2012 r.). Istotny wpływ na zmniejszenie salda miał również spadek przychodów odsetkowych z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających oraz papierów wartościowych (spadek odpowiednio o 416.172 tys. zł oraz 409.286 tys. zł).

Dynamika spadku kosztów odsetkowych była wyższa i wyniosła 22%, co przełożyło się na spadek kosztów odsetkowych o 1.074.699 tys. zł w 2013 r. Wynikało to głównie z niższych kosztów odsetek z tytułu zobowiązań wobec klientów i kosztów z tytułu własnej emisji papierów dłużnych (spadek odpowiednio o 1.011.425 tys. zł, tj. 21% oraz o 102.427 tys. zł, tj. 50%). Spadek ten wynikał głównie ze zmniejszenia się salda zobowiązań wobec klientów z tytułu depozytów terminowych (spadek w 2013 r. o 3.911.478 tys. zł, tj. 5% w odniesieniu do poprzedniego roku (komentarz 13)) na rzecz środków na rachunkach bieżących oraz niższego poziomu oprocentowania lokat.

W rezultacie marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wzrosła w 2013 r. o 1 pp. i wyniosła 63%. Rozpiętość odsetkowa, liczona jako różnica pomiędzy stopą przychodu odsetkowego z aktywów pracujących a ceną środków obcych, wyniosła 3,4% i spadła o 0,8 pp. w stosunku do 2012 r.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł w 2013 r. 2.655.482 tys. zł i wzrósł w stosunku do 2012 r. o 5.563 tys. zł. Na wynik składały się następujące pozycje:

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3.650.758	3.430.561	220.197	6
Z tytułu kart płatniczych	1.300.222	1.163.918	136.304	12
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	875.578	865.290	10.288	1
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	573.483	567.904	5.579	1
Z tytułu ubezpieczenia kredytów	266.199	226.250	39.949	18
Z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych (w tym opłaty za zarządzanie)	217.323	182.289	35.034	19
Z tytułu operacji kasowych	113.189	122.841	(9.652)	(8)
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	79.310	82.794	(3.484)	(4)
Z tytułu masowych operacji zagranicznych	52.290	48.785	3.505	7
Z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji obligacji skarbowych	29.022	39.295	(10.273)	(26)
Z tytułu sprzedaży i dystrybucji znaków opłaty sądowej	20.927	25.624	(4.697)	(18)
Inne	118.872	101.872	17.000	17
Z tytułu usług powierniczych	4.343	3.699	644	17
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(995.276)	(780.642)	(214.634)	27
Z tytułu kart płatniczych	(677.073)	(492.947)	(184.126)	37
Z tytułu ubezpieczeń kredytów	(94.474)	(76.896)	(17.578)	23
Z tytułu usług akwizycyjnych	(90.210)	(94.636)	4.426	(5)
Z tytułu usług rozliczeniowych	(24.380)	(24.053)	(327)	1
Z tytułu prowizji za usługi operacyjne banków	(11.021)	(9.994)	(1.027)	10
Inne	(98.118)	(82.116)	(16.002)	19
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2.655.482	2.649.919	5.563	-

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody z tytułu prowizji i opłat w 2013 r. uległy zwiększeniu o 220.197 tys. zł, tj. 6%. Wzrost ten wynikał głównie z wyższych o 136.304 tys. zł (tj. 12%) przychodów z tytułu kart płatniczych, wyższych o 35.034 tys. zł (tj. 19%) przychodów z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz wyższych o 39.949 tys. zł (tj. 18%) przychodów z tytułu ubezpieczenia kredytów. Wzrost przychodów z tytułu kart płatniczych wynikał głównie ze wzrostu liczby transakcji dokonywanych przy użyciu kart w stosunku do roku ubiegłego (wzrost o 9% w stosunku do 2012 r.) oraz wzrostu średniej wartości transakcji (wzrost o 6% w stosunku do roku ubiegłego), zaś na wzrost przychodów z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych wpływ miała znacząco zwiększona sprzedaż jednostek uczestnictwa funduszy PKO TFI (wzrost wolumenu sprzedanych jednostek uczestnictwa o 269% r/r).

Wzrost przychodów z tytułu ubezpieczenia kredytów wynikał głównie ze zwiększenia wolumenu udzielanych kredytów mieszkaniowych (wzrost wolumenu o 4.568.502 tys. zł, tj. 6% (komentarz 6) oraz średniego poziomu nasycenia tych produktów ubezpieczeniem. Dane za 2012 r. zostały doprowadzone do porównywalności z danymi za 2013 r. ze względu na zmianę zasad rachunkowości. Szczegółowy opis zmiany polityki rachunkowości został przedstawiony w komentarzu 18.

Saldo kosztów z tytułu prowizji i opłat w 2013 r. wzrosło w porównaniu do 2012 r. o 214.634 tys. zł (tj. 27%). Wzrost ten spowodowany był głównie wyższymi o 184.126 tys. zł (tj. 37%) kosztami z tytułu kart płatniczych, głównie w wyniku wzrostu liczby transakcji dokonywanych przy użyciu kart. Dynamika wzrostu kosztów prowizji z tytułu kart płatniczych była znacząco wyższa niż dynamika wzrostu przychodów z tego tytułu w związku z obniżeniem poziomu opłat interchange pobieranych od akceptantów. Wzrost ten był dodatkowo wzmocniony zwiększeniem kosztów prowizyjnych z tytułu ubezpieczeń kredytów (wzrost o 17.578 tys. zł, tj. 23%) na skutek zwiększenia wolumenu produktów sprzedawanych z ubezpieczeniem (głównie kredyty mieszkaniowe).

21. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend w 2013 r. wyniosły 96.049 tys. zł i były o 2.849 tys. zł (tj. 3%) wyższe niż w 2012 r. Na kwotę tę składały się przede wszystkim dywidendy wypłacone przez Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych „eService” SA – 44.428 tys. zł (10.000 tys. zł w 2012 r.), PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA – 24 045 tys. zł (37.884 tys. zł w 2012 r.) oraz Inteligo Financial Services SA – 20.435 tys. zł (19.898 tys. zł w 2012 r.).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

22. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Zysk na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyniósł w 2013 r. 54.389 tys. zł (zysk na poziomie 95.092 tys. zł w roku ubiegłym):

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Instrumenty pochodne	64.443	3.899	60.544	1.553
Instrumenty dłużne	9.581	103.534	(93.953)	(91)
Bankowe papiery wartościowe strukturyzowane wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(18.842)	(11.306)	(7.536)	67
Instrumenty kapitałowe	(793)	(1.035)	242	(23)
Razem	54.389	95.092	(40.703)	(43)

Pozycja „Instrumenty pochodne” zawiera wynik zrealizowany i wycenę instrumentów pochodnych za wyjątkiem transakcji walutowych, których wycena odnośzona jest na wynik z pozycji wymiany (komentarz 23).

W pozycji wynik na instrumentach pochodnych zawarta jest również nieefektywna części zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat w kwocie 24.333 tys. zł (7.938 tys. zł w 2012 r.) (komentarz 4).

23. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany wyniósł w 2013 r. 237.638 tys. zł (254.153 tys. zł w 2012 r.) i zawierał zyski i straty z rewaluacji, wynik na transakcjach aktywami i zobowiązaniami w walucie obcej oraz wycenę do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcji walutowych). W porównaniu do 2012 r. wynik z pozycji wymiany spadł o 16.515 tys. zł (tj. 6%).

24. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2013 r. wyniosły 639.615 tys. zł i wzrosły o 571.716 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego. Wzrost ten wynikał głównie z przychodów zrealizowanych w wyniku transakcji sprzedaży 66% udziałów w spółce Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o. w kwocie 346.932 tys. zł oraz wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej pozostałych udziałów w spółce w kwocie 178.722 tys. zł.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

25. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości był w 2013 r. ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązaniem) i wyniósł 2.087.567 tys. zł (spadek salda ujemnego w porównaniu do 2012 r. o 371.023 tys. zł).

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1.822.524)	(2.108.797)	286.273	(14)
Inwestycje w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone	(177.936)	(208.148)	30.212	(15)
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży – wycena do wartości godziwej pomniejszonej o szacowane koszty sprzedaży	(143.798)	-	(143.798)	-
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	(16.183)	(14.988)	(1.195)	8
Inne należności	(12.652)	(11.341)	(1.311)	12
Należności od banków	(10.239)	(174)	(10.065)	5.784
Wartości niematerialne	-	(3.695)	3.695	(100)
Rzeczowe aktywa trwale	267	(3.257)	3.524	(108)
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	6.016	(3.823)	9.839	(257)
Rezerwy na sprawy sporne oraz udzielone zobowiązania i gwarancje	89.482	(104.367)	193.849	(186)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(2.087.567)	(2.458.590)	371.023	(15)

Na zmianę salda w 2013 r. istotny wpływ miał spadek odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów mieszkaniowych o 210.735 tys. zł (tj. 46%) oraz spadek odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów konsumpcyjnych o 157.830 tys. zł (tj. 28%), a także dodatni wynik na rozwiązaniu rezerw na udzielone zobowiązania pozabilansowe i sprawy sporne w kwocie 89.482 tys. zł (ujemny wynik 104.367 tys. zł w 2012 r.). Wynik ten był częściowo pogorszony przez wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów gospodarczych o 62.539 tys. zł (tj. 5%). Koszt ryzyka w 2013 r. wyniósł 1,2% i był niższy o 0,2 pp. niż w roku ubiegłym. Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 6.

Dodatkowo, w 2013 r. Bank utworzył odpis z tytułu utraty wartości udziałów w Kredobanku SA (172.000 tys. zł) oraz Centrum Haffnera (5.936 tys. zł). Udziały w spółce Finansowa Kompania Prywatne Inwestycje prezentowanej jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży zostały przecenione do szacowanej ich wartości godziwej, pomniejszonej o przewidywane koszty sprzedaży (komentarz 8).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

26. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Bank w 2013 r. wyniosły 4.220.766 tys. zł i były niższe o 36.131 tys. zł (tj. 1%) od kosztów poniesionych w 2012 r.:

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Świadczenia pracownicze	(2.304.366)	(2.372.201)	67.835	(3)
Koszty rzeczowe	(1.160.424)	(1.199.405)	38.981	(3)
Amortyzacja	(531.417)	(479.992)	(51.425)	11
Podatki i opłaty	(56.856)	(61.311)	4.455	(7)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(167.703)	(143.988)	(23.715)	16
Razem	(4.220.766)	(4.256.897)	36.131	(1)

Spadek ogólnych kosztów administracyjnych w 2013 r. wynikał głównie ze zmniejszenia kosztów świadczeń pracowniczych o 67.835 tys. zł, co wynikało z ujęcia w tej pozycji rozwiązania rezerw na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe po pomniejszeniu o wypłacone pracownikom z tego tytułu rekompensaty w kwocie łącznie 179.429 tys. zł. Bez uwzględnienia tej pozycji, koszty świadczeń pracowniczych wzrosłyby w 2013 r. o 111.594 tys. zł (tj. 5%).

Na spadek kosztów rzeczowych w 2013 r. złożyły się przede wszystkim niższe o 38.954 tys. zł (tj. 11%) koszty działalności administracyjnej, które w 2013 r. wyniosły 232.270 tys. zł oraz niższe o 28.011 tys. zł (tj. 8 %) koszty związane z utrzymaniem i wynajmem majątku trwałego i niższe o 11.388 tys. zł koszty działalności promocyjnej i reklamowej, które w 2013 r. wyniosły odpowiednio 323.504 tys. zł i 123.256 tys. zł. Spadek ten był częściowo ograniczony poprzez wzrost pozostałych kosztów, które w 2013 r. ukształtowały się na poziomie 109.752 tys. zł. (35.265 tys. zł w 2012 r.).

Wskaźniki efektywności Banku kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2013 r.	2012 r.
	tys. zł	tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	(4.220.766)	(4.256.897)
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	25.110	26.044
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	(168)	(163)
Zysk netto na 1 zatrudnionego	129	138

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 41,1% (38,1% za 2012 r.). Pogorszenie wskaźnika C/I spowodowane było przede wszystkim spadkiem przychodów. Jednocześnie spadł zysk netto przypadający na 1 zatrudnionego (spadek o 7% w stosunku do 2012 r.). Ogólne koszty administracyjne w przeliczeniu na osobę wzrosły przede wszystkim ze względu na spadek zatrudnienia o 934 osoby (średniorocznie).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

27. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło:

	2013 r. tys. zł	2012 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Odroczony podatek dochodowy	(103.455)	(71.421)	(32.034)	45
Bieżące obciążenie podatkowe	(622.628)	(796.425)	173.797	(22)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(726.083)	(867.846)	141.763	(16)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych	58.015	46.449	11.566	25
Razem	(668.068)	(821.397)	153.329	(19)

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 18,3% w 2013 r. i spadła o 1,2 pp.

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową. Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	Bilans 31.12.2013 r. tys. zł	Bilans 31.12.2012 r. tys. zł	Rachunek zysków i strat tys. zł
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Odsetki naliczone od należności	206.564	193.308	(13.256)
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego	336.603	333.554	(3.049)
Odsetki skapitalizowane od kredytów mieszkaniowych w sytuacji normalnej	155.285	169.830	14.545
Odsetki od papierów wartościowych	22.438	14.567	(7.871)
Wycena instrumentów pochodnych, w tym:	-	18.450	x
- odniesiona na wynik	-	6.276	6.276
- odniesiona na inne dochody całkowite	-	12.174	x
Wycena papierów wartościowych, w tym:	-	6.037	x
- odniesiona na wynik	-	3.889	3.889
- odniesiona na inne dochody całkowite	-	2.148	x
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	720.890	735.746	x
- odniesiona na wynik	720.890	721.424	534
- odniesiona na inne dochody całkowite	-	14.322	x

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

27. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

	Bilans 31.12.2013 r. tys. zł	Bilans 31.12.2012 r. tys. zł	Rachunek Zysków i strat tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:			
Odpisy z tytułu utraty wartości	506.795	494.933	11.862
Korekta wyceny ESP	184.089	187.166	(3.077)
Odsetki naliczone od zobowiązań	159.134	235.244	(76.110)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne oraz świadczenia pracownicze	83.164	131.770	x
- odniesiona na wynik	69.176	119.583	(50.407)
- odniesiona na inne dochody całkowite	13.988	12.187	x
Różnice przejściowe z tytułu korekty bancassurance	62.878	63.625	(747)
Wycena papierów wartościowych, w tym:	13.909	-	x
- odniesiona na wynik	1.477	-	1.477
- odniesiona na inne dochody całkowite	12.432	-	x
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	9.225	10.661	x
- odniesiona na wynik	(20.235)	10.661	(30.896)
- odniesiona na inne dochody całkowite	29.460	-	x
Odsetki od papierów wartościowych	1.212	-	1.212
Pozostałe	87.676	44.979	42.697
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1.108.082	1.168.378	x
- odniesiona na wynik	1.052.202	1.156.191	(103.989)
- odniesiona na inne dochody całkowite	55.880	12.187	x
Wpływ netto podatku odroczonego na rachunek zysków i strat	-	-	(103.455)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

27. Podatek dochodowy (cd.)

(b) Podatek dochodowy bieżący

W bieżącym roku obrotowym podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie przepisów MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2013 r.	2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zysk brutto	3.959.845	4.450.482	(490.637)	(11)
Podatek bieżący według stawki 19%	(752.371)	(845.592)	93.221	(11)
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania, w tym:	23.700	(75.150)	98.850	(132)
Wpływ utworzenia odpisu aktualizującego, niestanowiącego kosztów podatkowych (Kredobank)	(32.680)	(28.500)	(4.180)	15
Wpływ wyceny do wartości godziwej pozostałych udziałów w eService	33.957	-	33.957	-
Wpływ aktualizacji odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji, niestanowiący kosztów/przychodów podatkowych	(2.518)	(42.388)	39.870	(94)
Pozostałe koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(11.215)	(22.029)	10.814	(49)
Przychody z tytułu dywidend	18.249	17.708	541	3
Pozostałe	17.907	59	17.848	30.251
Inne różnice, w tym darowizny	2.588	52.896	(50.308)	(95)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(726.083)	(867.846)	141.763	(16)
Efektywna stopa podatkowa	18,3%	19,5%	-1,2 pp.	
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	(103.455)	(71.421)	(32.034)	45
Razem bieżące obciążenie podatkowe	(622.628)	(796.425)	173.797	(22)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

28. Pozycje pozabilansowe

Wartość zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli:

	31.12.2013 r.	31.12.2012 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, w tym:	45.514.244	44.029.485	1.484.759	3
Finansowanie udzielone	34.197.471	32.476.929	1.720.542	5
Udzielone gwarancje i poręczenia – wartość nominalna	11.316.773	11.552.556	(235.783)	(2)
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, w tym:	2.534.944	2.963.532	(428.588)	(14)
Otrzymane gwarancje i poręczenia	2.490.472	1.707.143	783.329	46
Finansowanie otrzymane	44.472	1.256.389	(1.211.917)	(96)

Wzrost zobowiązań pozabilansowych udzielonych o 1.484.759 tys. zł był spowodowany wzrostem zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania o 1.720.542 tys. zł (tj. 5%), głównie linii kredytowych dla podmiotów niefinansowych, przy jednoczesnym spadku wartości nominalnej udzielonych gwarancji i poręczeń o 235.783 tys. zł (tj. 2%).

Zobowiązania pozabilansowe otrzymane uległy w 2013 r. zmniejszeniu o 428.588 tys. zł (tj. 14%). Spadek ten wynikał ze zmniejszenia salda zobowiązań finansowych otrzymanych o 1.211.917 tys. zł (tj. 96%), głównie na skutek braku na koniec 2013 r. lokat zawartych na przełomie roku z datą waluty w roku kolejnym (spadek o 905.892 tys. zł) oraz wykorzystania linii kredytowych od CEB (spadek o 306.615 tys. zł) i był rekompensowany wzrostem salda otrzymanych poręczeń i gwarancji, głównie w wyniku zwiększenia gwarancji otrzymanych od BGK w ramach programu gwarancji de minimis. Pozycja „otrzymane gwarancje i poręczenia” dotyczy głównie otrzymanych gwarancji spłaty kredytów, w tym 1.210.768 tys. zł dotyczy udzielonego przez Skarb Państwa poręczenia spłaty kredytów mieszkaniowych „starego portfela” na mocy ustawy z 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (1.380.228 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Bank posiadał aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Bank zasady rachunkowości były dostosowane do jego potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad w stosunku do okresu ubiegłego poza zmianą zasad w zakresie rozpoznawania przychodów prowizyjnych dotyczących sprzedaży produktów ubezpieczeniowych opisaną w notcie 2.23 do sprawozdania finansowego.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu, z uwzględnieniem zmiany zasad rachunkowości, o której mowa powyżej.
- (e) Inwentaryzacja aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (f) Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3/2013 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 20 czerwca 2013 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 2 lipca 2013 r.
- (g) Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 20 czerwca 2013 r. podjęto uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2012 rok w wysokości 3.582.636 tys. zł przeznaczając 1.400.000 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, 31.150 tys. zł na podwyższenie kapitału rezerwowego oraz 2.250.000 tys. zł na wypłatę dywidendy.
- (h) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (i) Dokonałmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
 - prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

- (j) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą, bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (k) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (l) Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.
- (m) Całkowity wymóg kapitałowy wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 12.272.008 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniósł 13,38%. Na dzień bilansowy Bank stosował się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.

VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Puławskiej 15. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych dnia 4 marca 2014 r.

Raport powinien być odczytywany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA z dnia 5 marca 2014 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński
Członek Zarządu

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 5 marca 2014 r.